

Kohtuasi C-830/21

Eelotsusetaotlus

Saabumise kuupäev:

23. detsember 2021

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Hamburgi liidumaa kõrgeim üldkohus, Saksamaa)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

9. detsember 2021

Hageja, vastustaja apellatsioonimenetluses ja apellant:

Syngenta Agro GmbH

Kostja, apellant ja vastustaja apellatsioonimenetluses:

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH

Hanseatisches Oberlandesgericht

[...]

Kohtumäärus

Kohtuasjas

Syngenta Agro GmbH, [...] Maintal

- hageja, vastustaja apellatsioonimenetluses ja apellant -

[...] *versus*

Agro Trade Handelsgesellschaft mbH, [...]

[...] Lauschied

- kostja, apellant ja vastustaja apellatsioonimenetluses -

[...] teeb Hanseatisches Oberlandesgericht (Hamburgi liidumaa kõrgeim üldkohus) – 3. tsiviilkolleegium – [...] [kohtukolleegiumi koosseis] 9. detsembril 2021 järgmise kohtumääruse:

I. Menetlus peatatakse.

II. Euroopa Liidu Kohtule (edaspidi „Euroopa Kohus“) esitatakse järgmised eelotsuse küsimused selle kohta, kuidas tõlgendada komisjoni 8. juuni 2011. aasta määruse (EL) nr [54]7/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu [21. oktoobri 2009. aasta] määrust (EÜ) nr 1107/2009 [taimekaitsevahendite turulelaskmise ja nõukogu direktiivide 79/117/EMÜ ja 91/414/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta] seoses taimekaitsevahendite märgistamise nõuetega, artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktidega b ja f:

1. Kas määruse (EL) nr [54]7/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga b tuleb tõlgendada nii, et taimekaitsevahendi paralleelimpordi korral tuleb taimekaitsevahendi turustamisel teises liikmesriigis märkida taimekaitsevahendi pakendile selle loa omaniku nimi ja aadress, mis on taimekaitsevahendile antud päritoluliikmesriigis, kust taimekaitsevahend on imporditud?

2. Kas määruse (EL) nr [54]7/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga f tuleb tõlgendada nii, et taimekaitsevahendi paralleelimpordi korral tuleb pakendile muutmatal kujul tingimata märkida algne tootja määratud tootepartii number või on viidatud sättega kooskõlas, et paralleelimpordija eemaldab algse tootepartii numbri ja kannab pakendile enda identifitseerimisnumbri, kui ta peab registreid, millest nähtub tema kasutatud tootepartii numbrite vastavus paralleelimpordi esemeks olevale taimekaitsevahendile antud loa omaniku tootepartii numbritega?

Põhjendused

A.

Hageja on Syngenta-kontserni tütarettevõtja Saksamaa Liitvabariigis; viidatud kontsern toodab ja turustab Saksamaal ning teistes Euroopa Liidu liikmesriikides muu hulgas taimekaitsevahendeid. Kostja turustab äriühinguna põllumajandussektoris muu hulgas taimekaitsevahendeid, eelkõige paralleelimporditud taimekaitsevahendeid. Ta impordib ka hageja toodetud taimekaitsevahendeid. Neid müüb ta Saksamaa Liitvabariigis hageja originaalkanistrites, mida ei ole avatud, kusjuures originaaletiketi asendab ta enda kleebisega. Kleebisel on muu hulgas kostja kui impordija ja turustaja andmed, kuid puuduvad andmed taimekaitsevahendile päritoluliikmesriigis antud loa omaniku kohta. Tootja algse tootepartii numbri asendab hageja enda identifitseerimisnumbriga ja peab registrit, millest nähtub identifitseerimisnumbrite vastavus algsete tootepartii numbritega.

Hageja arvates on sellega rikutud määruse (EL) nr [54]7/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktidega b ja f. Apellatsioonimenetluse ja eelotsusemenetluse seisukohast olulises osas on ta esitanud nõude keelata kostjal teatavate sunnivahendite ähvardusel

1. [...]

c. lasta Saksamaa Liitvabariigis majandustegevuse raames ise või kolmandate isikute kaudu originaalpakendis turule paralleelimporditud taimekaitsevahendit nimetusega „ABAREX PRO“, „AGRO TRIO“ ja/või „REXTOP“, viidates Saksamaal Syngenta Agro GmbH poolt loa saanud taimekaitsevahendile, st nimetatud taimekaitsevahendit müügi eesmärgil säilitada, pakkuda, reklaamida või mis tahes viisil üle anda nii, et originaalpakendile trükitud loa omaniku nimi ja aadress on eemaldatud, nagu seda on tehtud lisas K6 kujutatud pakendite puhul;

ja/või

d. lasta Saksamaa Liitvabariigis majandustegevuse raames ise või kolmandate isikute kaudu originaalpakendis turule paralleelimporditud taimekaitsevahendit nimetusega „ABAREX PRO“, „AGRO TRIO“ ja/või „REXTOP“, viidates Saksamaal Syngenta Agro GmbH poolt loa saanud taimekaitsevahendile, st nimetatud taimekaitsevahendit müügi eesmärgil säilitada, pakkuda, reklaamida või mis tahes viisil üle anda nii, et originaalpakendile trükitud tootepartii number on eemaldatud ja asendatud muu identifitseerimisnumbriga, nagu seda on tehtud lisas K6 kujutatud pakendite puhul;

[...]

Peale selle on ta taotlustega 2, 3 ja 4 esitanud ka nõude anda teavet, hüvitada tekitatud kahju ja kanda kohtueelsed õigusabikulud.

Landgericht (esimese astme kohus) rahuldab hagi nõude 1.c ja sellega seotud järelnõuete osas ning jättis hagi rahuldamata nõude 1.d ja sellega seotud järelnõuete osas.

Landgericht (esimese astme kohus) märkis nõude 1.c kohta, et määruse (EL) nr 547/2011 [seoses taimekaitsevahendite märgistamise nõuetega] I lisa nõudeid puudutavate mõistete puhul tuleb lähtuda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punktist 10. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punkti 24 kohaselt on „loa valdaja“ füüsiline või juriidiline isik, kellel on taimekaitsevahendi luba. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 3 punkti 10 kohaselt on „taimekaitsevahendi luba [sks k *Zulassung*]“ haldusakt, millega liikmesriigi pädev asutus lubab taimekaitsevahendi asjaomase liikmesriigi territooriumil turule lasta. Seega on loa omanik see, kellele liikmesriik annab taimekaitsevahendi jaoks esimese loa. Loa mõiste selline kasutamine jätkub määruse (EÜ) nr 1107/2009 artiklis 18. Seevastu määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõikes 1 on

paralleelkaubandusega seoses juttu „paralleelse kaubanduse [loast] [sks k *Genehmigung*]“ „ühes liikmesriigis (päritoluliikmesriik) lubatud taimekaitsevahendi[le]“. Mõistete sellisest kasutamisest määruses (EÜ) nr 1107/2009 nähtub, et loa omaniku nime ja aadressiga ning taimekaitsevahendi loa numbriga on vastavalt määruse (EL) nr 547/2011 artikli 1 kohta käiva I lisa lõike 1 punktile b mõeldud päritoluriigis antud loa [sks k *Zulassung*] omaniku nime ja aadressi, kuna seoses paralleelkaubandusega on kasutatud terminit „luba“ [sks k *Genehmigung*]. Paralleelimporditud taimekaitsevahendi turustamisega ilma päritoluriigis antud loa omaniku nimeta rikutakse seetõttu määruse (EL) nr 547/2011 artikli 1 kohta käiva I lisa lõike 1 punkti b.

Nõude 1.d kohta märkis Landgericht (esimese astme kohus), et määruse (EL) nr 547/2011 artikli 1 kohta käiva I lisa lõike 1 punktis f sisalduvat mõistet „tootepartii number“ ei ole selles määruses ega määruses (EÜ) nr 1107/2009 määratletud. Erinevalt taimekaitsevahendi loa omaniku nime ja aadressi esitamise kohustusest ei ole määruse (EL) nr 547/2011 artikli 1 kohta käiva I lisa sõnastusega vastuolus kostja tõlgendus, et mõeldud võib olla ka tootepartii numbrit, mille on määranud paralleelimportija ise. Määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõike 1 punktile f kaupade vaba liikumist arvestades antud tõlgendusest nähtub, et tootepartii numbri vahetamine on lubatud, kuna see võib olla vajalik, et hoida ära või lõpetada turulepääsu piiravad meetmed. Tõsiasi, et käesoleval juhul ei ole hageja turulepääsu piiravaid meetmeid teadaolevalt rakendanud, ei mõjuta määruse (EL) nr 547/2011 ja määruse (EÜ) nr 1107/2009 tõlgendamist.

Mõlemad pooled esitasid kohtuotsuse peale apellatsioonkaebuse.

B.

Apellatsioonkaebuste rahuldamine sõltub sellest, kuidas tuleb tõlgendada määruse (EL) nr 547/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktidega b ja f. Seepärast tuleb menetlus enne asjas otsuse tegemist peatada ja esitada Euroopa Kohtule ELTL artikli 267 esimese lõigu punkti b ja kolmanda lõigu alusel eelotsusetaotlus.

Kõnealused õigused võivad hagejale tuleneda kõlvatu konkurentsi vastase seaduse (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb, edaspidi „UWG“) § 8 lõikest 1, § 9 esimesest lausest, § 3 lõikest 1 ja §-st 3a koosmõjus nõuetega, mis on sätestatud määruse (EL) nr 547/2011 artiklis 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktidega b ja f.

I.

Üldised tingimused konkurentsiõiguse alusel nõuete esitamiseks on täidetud. Pooled on konkurendid UWG § 2 lõike 1 punkti 3 tähenduses. Määruse (EL) nr 547/2011 artikkel 1 kujutab endast turul tegutsemist reguleerivat sätet UWG § 3a tähenduses, mille eiramine võib konkurentsi konkurentide ja tarbijate kahjuks UWG § 3a tähenduses märkimisväärselt mõjutada. Vaidluse esemeks olev toode on lisaks taimekaitsevahend määruse (EL) nr 547/2011 artikli 1 tähenduses koosmõjus määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 2 lõikega 1.

II.

Kostja on rikkunud määruse (EL) nr 547/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga b, kui talle kui paralleelimportijale tulenes viidatud sättest kohustus esitada imporditud taimekaitsevahendile päritoluriigis antud loa omaniku andmed ka toote turustamisel Saksamaa Liitvabariigis (esimene eelotsuse küsimus).

1. Määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõige 1 näeb ette, et „[t]aimekaitsevahendite pakenditel peab olema selgelt ja kustutamatuult“ eri teave. Selle teabe hulka kuulub punkti b kohaselt ka „loa omaniku nimi ja aadress, taimekaitsevahendi loa number“. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 33 lõike 1 kohaselt tuleb luba taotlelda „igalt liikmesriigilt, kus taimekaitsevahendit turule lasta kavatsetakse“ ja luba laieneb esmalt vaid sellele liikmesriigile, kus vahendit turule lasta kavatsetakse. Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõike 1 kohaselt võib ühes liikmesriigis lubatud taimekaitsevahendi paralleelsele kaubandusele loa anda, kui see liikmesriik määrab kindlaks, et kõnealune taimekaitsevahend on oma koostiselt identne tema territooriumil juba lubatud taimekaitsevahendiga (võrdlustoode). Määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõige 5 näeb ette, et taimekaitsevahend, mille kohta on väljastatud paralleelse kaubanduse luba, lastakse turule ja seda kasutatakse üksnes vastavalt võrdlustoote loa sätetele.

2. Hageja hinnangul puudutavad määruse (EL) nr 547/2011 märgistusnõuded ilma kitsendusteta ka paralleelimportijat. Määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõike 1 punkti b selge ja üheti mõistetava sõnastuse kohaselt peab paralleelimportija pakendile märkima päritoluriigis väljastatud loa omaniku nime. Selles osas nõustub hageja seisukohaga, millele asus oma otsuses Landgericht (esimese astme kohus).

3. Kostja leiab, et määrus (EL) nr 547/2011 ei sisalda selles osas selgeid sätteid. Arvesse tuleb võtta seda, et imporditud tootel ei ole impordiliikmesriigis eraldi luba, seega puudub selle taimekaitsevahendi puhul loa omanik määruse tähenduses. Taimekaitsevahend tugineb impordiliikmesriigis omal ajal loa saanud võrdlustootele, millele antud loa omanik ei pruugi kokku langeda päritoluliikmesriigis antud loa omanikuga. Päritoluliikmesriigis antud loa omaniku nimetamisega jäetaks põllumajanduses kasutatavate toodete müüjatele ja kasutajatele vale mulje, et imporditud toodet võib impordiliikmesriigis kasutada ka nendes kasutusvaldkondades ja nendel tingimustel, mille alusel tehti loa andmise otsus päritoluriigis, kuid see on vastuolus määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõikega 5. Kuna kasutamise tingimustes on päritoluliikmesriigis ja impordiliikmesriigis erinevusi, tekiks oht, et põllumajanduses kasutatavate toodete müüjad ja kasutajad müüksid toodet ebaseaduslikult ja kasutaksid seda valdkonnas, kus on selle kasutamine või sellises koguses kasutamine Saksamaal keelatud. Kostja hinnangul tekiks ka ebaõige mulje, nagu oleks päritoluliikmesriigis väljastatud loa omanik ka ettevõtja, kes vastutab toote turulelaskmise eest impordiliikmesriigis.

Viidatud sätte mõtte ja eesmärgi kohaselt on oluline üksnes see, kes on taimekaitsevahendi asjaomases liikmesriigis turule lasknud. See on kooskõlas ka kemikaale käsitlevate märgistusnõuetega, mis puudutavad mõistet „tarnija“ vastavalt määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikli 17 lõikele 1 koosmõjus artikli 2 punktiga 26. Paralleelkaubanduse korral on tarnijaks üksnes paralleelimportija ja mitte tootele päritoluriigis antud loa omanik. Seepärast ei ole liidu õigusega vastuolus, kui loa omaniku andmete asemel näidatakse märgistuses ära üksnes paralleelimportija nimi ja aadress.

Peale selle võib originaarse loa omaniku andmetest välja lugeda, millisest riigist on vahend Saksamaale paralleelimportitud. Kostja hinnangul ajendaks see paljusid põllumajandussektoris tegutsevaid ettevõtjaid importima vahendit ilma Saksa märgistusega, ostes seda vahetult teisest liikmesriigist, mis võib kaasa tuua kahjulikke tagajärgi inimeste ja loomade tervisele ning keskkonnale, kuna tõenäolised on näiteks määruse (EÜ) nr 1107/2009 artikli 52 lõike 5 rikkumised.

III.

Kostja on rikkunud määruse (EL) nr 547/2011 artiklit 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga f, kui talle kui paralleelimportijale tulenes viidatud sättest kohustus säilitada kanistritel muutumatul kujul algne tootepartii number. Sellega seoses on oluline see, kas kostja võis algse tootepartii numbri eemaldada, asendada selle enda identifitseerimisnumbriga ja pidada registrit, millest nähtub tema antud identifitseerimisnumbrite vastavus algsete tootepartii numbritega (teine eelotsuse küsimus).

1. Vastavalt määruse (EL) nr 547/2011 artiklile 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga f kuulub teabe hulka, mis peab taimekaitsevahendite pakenditele olema märgitud „selgelt ja kustutamatu“, „tootepartii number“ [sks k „*Chargennummer der Formulierung*“]. Taimekaitseaduse (Gesetz zum Schutz der Kulturpflanzen, edaspidi „PflSchG“) § 49 lõige 4 sätestab taimekaitsevahendite paralleelkaubanduse kohta järgmist: „Kui paralleelkaubanduse loa omanik ei kasuta § 47 lõikes 1 ette nähtud märgistuse jaoks tootepartii numbrit, mille on paralleelimportitud taimekaitsevahendile määranud taimekaitsevahendi loa omanik, peab ta pidama ja vähemalt viie aasta vältel säilitama registrit, millest nähtub tema kasutatud tootepartii numbrite vastavus paralleelimportitud taimekaitsevahendile antud loa omaniku kasutatud tootepartii numbritele.“

Kõnealune riigisisene säte eeldab seega, et leidub juhtumeid, mil paralleelimportijal on lubatud asendada algne tootepartii number enda identifitseerimisnumbriga. Liidu õiguse esimese tõttu ei saaks viidatud säte algse tootepartii numbri asendamist lubada vähemasti siis, kui paralleelimportijal oleks vastavalt määruse (EL) nr 547/2011 artiklile 1 koosmõjus I lisa lõike 1 punktiga f kohustus säilitada algne tootepartii number pakendil muutumatul kujul.

2. Hageja leiab, et juba määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõike 1 punkti f sõnastus räägib selle kasuks, et algne tootepartii number tuleb säilitada pakendil

muutumatu kujul. See tuleneb nii mõistest „partii“, mis rajaneb taimekaitsevahendi tootmisel, kui ka mõistest „toode“ [sks k *Formulierung*], mis tuleb seostada loa omanikuga. Lisaks toetab seda ka „kustutamatu“ märke nõue, mis puudutab ka tootepartii numbrit.

Viidatud sätte kohased üldised märgistusnõuded hõlmavad ka vahetult paralleelimportijat. Vastuolude korral ei ole PflSchG § 49 lõige 4 määruse (EL) nr 547/2011 kõrval, mis on liidu õigusest tulenevalt esimuslik, kohaldatav.

Loa omaniku andmed ja tootepartii number on ette nähtud kasutajate ja keskkonna kaitseks, et hädaolukorras oleks loa omanikul võimalik kasutamisel tehtud vigu või puudusega tootepartiisid võimalikult kiiresti kindlaks teha. Toote kohta käiv eksperditeave on üksnes loa omanikul, kes saab sellistel juhtudel anda juhiseid ohtude ärahoidmiseks.

Kõnealune arusaam kattub ka lisa K12 esitatud komisjoni suunistega paralleelimpordi kohta, mis näeb teistsuguseid põhimõtteid ette vaid ümberpakendamise korral (ja mitte käesolevas asjas kõne all oleva etiketi muutmise korral).

3. Kostja nõustub selles osas Landgerichti (esimese astme kohus) seisukohaga ja leiab, et määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõike 1 punkti f sõnastus ei sisalda selgeid ja üheti mõistetavaid sätteid tootepartii numbriga kohta. Sõnastus jätab pigem lahtiseks, kas tootepartii numbriga on mõeldud vaid originaali ehk vahendile algselt tootja antud numbrit. Sõnastus on lahtine ka muus osas, näiteks osas, milles räägitakse „tootepartiist“ (sks k *Formulierung*), mis tähistab vaid segu, mis koosneb toimeainest ja selle lisanditest. Just sellised tootepartiid oleksid aga identifitseerivad ka kostja etiketi puhul. Selles osas ei ole ka PflSchG § 49 liidu õigusega vastuolus.

Tootepartii numbriga säilitamine ei ole vajalik ka hädaolukordadeks. Esmaabimeetmed, mida tuleb vajaduse korral võtta, sisalduvad juba kostja märgistuses. Pealegi on võimalik teha päringut paralleelimportijale. Lisaks on iga taimekaitsevahendi kohta olemas ohutuskaart, mille pideva kättesaadavuse veebis tagab kemikaali turulelaskja. Kohustus nimetada algne tootepartii number toob kaasa ka turulepääsu piiramise ohu, kuna sellega oleks tuvastatav, millises liikmesriigis on imporditud toode kostjale müüdud. Ilma eemaldamiseta esineks oht, et Syngenta kontsern seaks hageja sealse kliendi ja kostja tarnija ebasoodsamasse olukorda ja arvaks ta oma klientide hulgast koguni välja.

IV.

Saksamaa Liitvabariigi kohtute praktika käesolevas asjas kõne all olevate tõlgendusküsimuste kohta seni teadaolevalt puudub.

Kahtlused määruse (EL) nr 547/2011 I lisa lõike 1 punktide b ja f õige tõlgendamise suhtes esinevad seetõttu, et paralleelimportitud taimekaitsevahendite märgistamisega seotud eriomast olukorda ei ole määruses

(EL) nr 547/2011 eraldi reguleeritud. Kui viidatud sätete sõnastus võib hageja tõlgenduse tähenduses toetada järeltust, et imporditud toote märgistamisel tuleb esitada nii päritoluliikmesriigis antud loa omaniku nimi kui ka algne tootepartii number, siis paralleelkaubandusega seoses kujunenud olukorda arvestades võivad sätete mõte ja eesmärk lubada ka laia tõlgendust, mille on viidatud sätetele andnud kostja. Seda arvestades on vaja ELTL artikli 267 esimese lõigu punkti b ja kolmanda lõigu alusel esitada eelotsusetaotlus Euroopa Kohtule.

[...] [määruse tegemisel osalenud kohtunike nimed]

TÖÖDOKUMENT